

України та її міжнародними угодами. Досягненням Закону є те, що іноземного інвестора поставлено у рівні умови з вітчизняним.

Зокрема, цим Законом передбачені наступні гарантії захисту прав іноземних інвесторів: гарантії забезпечення рівноправного режиму; гарантії недопустимості примусового вилучення іноземних інвестицій; гарантії компенсації і відшкодування шкоди іноземним інвесторам; гарантії у разі припинення інвестиційної діяльності; гарантії безперешкодного переведення за кордон прибутків, отриманих від здійснення інвестиційної діяльності в Україні [1].

Встановлення умов здійснення і гарантії захисту прав іноземних інвесторів, безумовно, є позитивом, однак через відсутність дієвих законодавчих механізмів їх реалізації права і гарантії інвесторів здебільшого залишаються деклараціями. Європейська Бізнес Асоціація у своєму щорічному звіті назвала серед найбільших перешкод для інвестування проблеми із поверненням податку на додану вартість, відсутність хеджування валютних ризиків (що є нормою у європейських країнах) та проблеми, пов'язані із розрахунком обґрунтування роялті. Однак, глобальною проблемою, яка супроводжує всі кроки по залученню інвестицій, є непослідовна політика, відповідно до якої інвестору спочатку надаються пільги і гарантується захист його інвестицій, а через декілька років всі пільги скасовуються, а самі інвестиції стають заручниками нововведень у податковій чи регуляторній політиці [2]. Якщо раніше, на піку світового попиту та за наявності надлишку дешевого позичкового капіталу, іноземні інвестори мали високу схильність до ризику та йшли в Україну навіть за наявних умов, то вже зараз про зростаючий потік інвестицій за поточного стану справ країні складно говорити.

Тому, враховуючи викладене, при здійсненні інвестування в Україні іноземний інвестор повинен вирішити цілий ряд питань: як мінімізувати податки, як, у випадку, настання несприятливої ситуації припинити підприємницьку діяльність та повернути свої інвестиції. Разом з тим, найактуальнішим та найбільш проблемним питанням, яке постає перед інвестором - як захистити свої інвестиції у випадку суттєвої зміни українського законодавства у цій сфері, що значно погіршує становище іноземного інвестора та позбавляє його можливості отримати той прибуток, на який він розраховував.

Даючи відповідь на останнє питання, треба звернути увагу, що законодавство України та ратифіковані Україною міжнародні договори та конвенції надають іноземним інвесторам доволі широкий вибір засобів захисту своїх інтересів у разі виникнення будь-якого роду інвестиційних спорів.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 19. - Ст. 80.
2. Особливості інвестування в Україні [Електронний ресурс] // Правовий тиждень. - 2009. - №32. - Режим доступу: <http://www.legalweekly.com.ua/artide/?uid=1316>.

Взаємодія підприємств з органами

прокуратури Говорова І.В., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Нескороджена Л.Л.*

Коли говориться про взаємодію прокуратури з підприємствами, завжди на думку спадає п. 2 ч. 1 ст. 121 Конституції України, яка передбачає функції прокуратури щодо представництва інтересів держави в суді у випадках, визначених законом. Покладаючи на органи прокуратури здійснення зазначеної конституційної функції, законодавець не розкрив нормативного змісту цієї функції в Господарському процесуальному кодексі України. Так, не

розкривається суть і завдання представництва, не визначені його приводи й підстави, непослідовно вирішені питання про форми представництва інтересів держави в суді.

Ст.19 Закону України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 року передбачає, що предметом нагляду за додержанням і застосуванням законів є додержання законів, що стосуються економічних, міжнародних відносин, охорони навколишнього середовища, митниці та зовнішньоекономічної діяльності.

На даний час в межах прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів прокурор має право:

- вилучувати від державних підприємств, установ та організацій рішення, розпорядження, інструкції, накази та інші акти і документи, одержувати інформацію про стан законності і заходи щодо її забезпечення, мати доступ до відповідних інформаційних баз даних державних органів;

- вимагати від керівників та колегіальних органів проведення перевірок, ревізій діяльності підпорядкованих і підконтрольних підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, а також виділення спеціалістів для проведення перевірок, відомих і поза відомих експертиз;

- мати доступ до документів і матеріалів, необхідних для проведення перевірки, у тому числі за письмовою вимогою, і таких, що містять комерційну таємницю або інформацію з обмеженим доступом.

Разом з тим, з квітня 2015 року вступає в силу Закон України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року, яким фактично лише передбачено представництво прокурором інтересів держави в суді, що виражається у здійсненні процесуальних та інших дій, спрямованих на захист інтересів держави.

Ст. 23 зазначеного Закону передбачає, що прокурор представляє інтереси держави у разі порушення або загрози порушення інтересів держави, якщо захист цих інтересів не здійснює або неналежним чином здійснює орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи інший суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, а також у разі відсутності такого органу.

Наявність таких обставин обґрунтовується прокурором у порядку, передбаченому ч.4.ст.23 Закону України «Про прокуратуру».

Ч.3 ст.23 Закону України «Про прокуратуру» передбачає, що не допускається здійснення прокурором представництва в суді інтересів держави в особі державних компаній, а також у правовідносинах, пов'язаних із виборчим процесом, проведенням референдумів, діяльністю Верховної Ради України, Президента України, створенням та діяльністю засобів масової інформації, а також політичних партій, релігійних організацій, організацій, що здійснюють професійне самоврядування, та інших громадських об'єднань. Відповідно передбачається обов'язок державних підприємств самостійно здійснювати захист своїх порушених прав.

Забора на представництва в суді прокурором інтересів державних компаній є зрозумілим, адже постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1040 «[Про Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації](#)», передбачено створення юридичної служби, яка організовує правову роботу, спрямовану на правильне застосування, неухильне дотримання та запобігання невиконання вимог законодавства, інших нормативних актів органом виконавчої влади, підприємством, їх керівниками та працівниками під час виконання покладених на них завдань і функціональних обов'язків, а також представлення інтересів органу виконавчої влади, підприємства в судах.

Беручи до уваги викладене, можна зробити висновок, що органи прокуратури співпрацюють з підприємствами, лише коли іде мова про захист інтересів держави, а у суб'єкта, до компетенції якого віднесений захист законних інтересів держави, відсутні владні повноваження. При цьому ця співпраця полягає у праві прокурора витребувати за письмовим запитом, ознайомлюватися та безоплатно отримувати копії документів і матеріалів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових частин, державних та комунальних підприємств, установ і організацій, органів Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, що знаходяться у цих суб'єктів, у порядку, визначеному законом; отримувати від посадових та службових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових частин, державних та комунальних підприємств, установ та організацій, органів Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування усні або письмові пояснення.

До питання про забезпечення позову в господарському процесі

Городницький П.С., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Петрина В.Н.

Стаття 1 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК) встановила, що основним завданням господарського судочинства є захист порушених або оспорюваних прав та охоронюваних законом інтересів суб'єктів господарювання [1]. Забезпечити ефективну реалізацію встановленого у ст. 1 ГПК завдання покликаний, зокрема, й інститут забезпечення позову, який призначений гарантувати належне виконання судових рішень, запобігати порушенню прав і заподіянно значних збитків заявникові, а також запобігати втраті доказів, необхідних для вирішення господарського спору по суті.

Інститут забезпечення позову має важливе значення для діяльності суб'єктів господарювання оскільки, як зазначає М. Ю. Картузов: «дозволяє гарантувати виконання прийнятого судового рішення, а також захистити майнові інтереси особи, що клопоче про їх вжиття» [2, с. 144]. У цьому зв'язку даний інститут досліджувався у працях багатьох правознавців, зокрема у працях С. С. Боровик, М. О. Абрамова, В. Е. Беляневич, М. Ю. Картузова, В. С. Петренка та інших.

Інститут забезпечення позову являє собою сукупність норм, що визначають заходи, спрямовані на запобігання можливим порушенням майнових прав чи охоронюваних законом інтересів суб'єктів господарювання, що вживаються судом з власної ініціативи або за заявою сторони чи прокурора, які беруть участь у справі, якщо у них існують побоювання, що виконання ухваленого у справі рішення у майбутньому може виявитися утрудненим чи неможливим.

У п. 1 Постанови Вищого господарського суду України від 26.12.2011 № 16 «Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову» зазначено, що особа, яка подала заяву про забезпечення позову, повинна обґрунтувати причини звернення із заявою про забезпечення позову [3]. Тобто умовою застосування заходів до забезпечення позову є достатньо обґрунтоване припущення, що майно, яке є у відповідача на момент пред'явлення позову до нього, може зникнути, зменшитися за кількістю або погіршитися за якістю на момент виконання рішення.

Достатнім обґрунтуванням для вжиття заходів до забезпечення позову є підтвердження доказами наявності фактичних обставин, з якими пов'язується застосування певного виду забезпечення позову. Про такі обставини може